Úr skipunarbréfi ráðherra

LANDSSKIPULAGSSTEFNA 2015–2026

- **Skipulagsstofnun, september 2016**
- **SKIPULAG Á MIÐHÁLENDI ÍSLANDS**
- Staðinn verði vörður um náttúru og landslag miðhálendisins vegna náttúruverndargildis og mikilvægis fyrir útivist. Uppbygging innviða á miðhálendinu taki mið af sérstöðu þess.

Er almennt vel eða illa staðið að verndun náttúru Íslands? (sp.1)

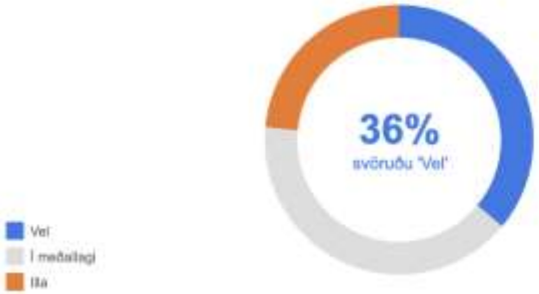

Ætti að friðlýsa fleiri eða færri svæði eða er friðlýsing hæfileg? (sp.2)

Fylgjandi eða andvíg(ur) <u>gjaldtöku fyrir þjónustu</u> á helstu ferðamannastöðum á friðlýstum svæðum og í þjóðgörðum? (sp.3)

Fylgjandi eða andvíg(ur) <u>gjaldtöku fyrir aðgengi</u> að helstu ferðamannastöðum á friðlýstum svæðum og í þjóðgörðum? (sp.4)

Stefna ríkisstjórnarinnar

- Stofnaður verður þjóðgarður á þegar friðlýstum svæðum og jöklum í þjóðlendum á hálendinu með breytingu á lögum um Vatnajökulsþjóðgarð. Áhersla verður lögð á samtal og samvinnu við heimamenn og svæðisráðum fjölgað.

Skipunarbréf umhverfisráðherra

- Undanfarin ár hefur átt sér stað mikil umræða á Íslandi um gildi þess að stofna þjóðgarða og að stofna einstök friðlýst svæði. Starfræktir eru þrír þjóðgarðar á landinu, Þingvallaþjóðgarður, Vatnajökulsþjóðgarður og þjóðgarðurinn Snæfellsjökull. Þeir tveir fyrstnefndu er reknir sem sjálfstæðar ríkisstofnanir en sá síðastnefndi heyrir undir Umhverfisstofnun. Önnur friðlýst svæði á landinu eru um 130 talsins samkvæmt skrá Umhverfisstofnunar og fer sú stofnun með yfirumsjón þeirr og ber ábyrgð á eftirliti með þeim.
- Bent hefur verið á tækifæri til aukinnar samræmingar og samþættingar innan þessara þriggja stofnanna m.a. rekstrarþætti eins og landvörslu og vinnu við fjárfestingar í tengslum við landsáætlun um uppbyggingu innviða til verndar náttúru og menningarsögulegum minjum.
- Umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra hefur tekið ákvörðun um að skipa starfshóp sem falið er það verkefni að vinna skýrslu um stöðu og áskoranir í þjóðgörðum og friðlýstum svæðum. Meginaherslan verður á þjóðgarða landsins og stærri friðlýst svæði þar sem m.a. verður horfti til eftirfarandi þátta:

Umhverfis-, orku- og loftslagsráðherra hefur tekið ákvörðun um að skipa starfshóp sem falið er það verkefni að vinna skýrslu um stöðu og áskoranir í þjóðgörðum og friðlýstum svæðum. Megináherslan verður á þjóðgarða landsins og stærri friðlýst svæði þar sem m.a. verður horfti til eftirfarandi þátta:

1) Að fá heildaryfirlit um málaflokkinn s.s. varðandi almennar fjárhagsupplýsingar og tölfræði s.s. varðandi gestafjölda, störf, stöðu stjórnunar- og verndaráætlana, stöðu og áætlanir um byggingar innviða og skipulag stofnana sem reka svæðin. Einnig að draga fram kort sem sýna m.a. legu svæðana, vegakerfi, staðsetningu mannvirkja og helstu áfangastaði.
2) Að draga saman upplýsingar og kortleggja hverjir nýta svæðin og hvernig s.s. ferðaþjónustu.
3) Að afla gagna og heimilda um efnahagslegan ávinning með áherslu fyrir atvinnulífið.
4) Að láta kanna viðhorf ýmissa hópa í samfélaginu gagnvart þjóðgörðum og friðlýstum svæðum með skoðanakönnunum og djúpviðtölum við lykilaðila.
5) Að láta kanna viðhorf lykilstarfsmanna sem starfa í stofnunum sem tengjast rekstri þjóðgarða og friðlýstra svæða.
6) Að setja fram þær áskoranir sem stjórnvöld standa frammi fyrir gagnvart stækkun og fjölgun friðlýstra svæða.

Starfshópurinn mun við vinnu sína leggja megináherslu á þjóðgarða landsins og stærri friðlýst svæði.

- Starfshópurinn mun við vinnu sína leggja megináherslu á þjóðgarða landsins og stærri friðlýst svæði. Á hópurinn m.a. að öðlast heildaryfirlit yfir málaflokkinn, draga saman upplýsingar um og kortleggja hverjir nýta svæðin til dæmis á sviði ferðaþjónustu. Þá á hópurinn að afla gagna og heimilda um efnalagslegan ávinning atvinnulífsins, láta kanna viðhorf ýmissa hópa í samfélaginu.